

A TANÁRI FELKÉSZÍTÉS ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI **(eltérő követelmények)**

1. A tanárképzésben megszerezhető pedagóguskompetenciák (tudás, képességek, attitűd):

1.1. Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás területén

1.1.1. Tudás

- A szakképzett tanár birtokában van a szaktárgy tanításához szükséges szaktudományi, szakmódszertani, tanítás- és tanuláselméleti, valamint tantervi tudásnak.
- Rendelkezik szaktárgya tudományos ismeretrendszerével, az információszerzéshez, az információk feldolgozásához, értelmezéséhez és elrendezéséhez szükséges alapvető (szövegértési, logikai, informatikai) felkészültséggel.
- Ismeri az általa tanított szakterület (tanulási/műveltségi terület, művészeti terület) ismeretelméleti alapjait, megismerési sajátosságait, logikáját és terminológiáját, valamint kapcsolatát más tudományokkal, tantárgyakkal, tanulási területekkel.
- Ismeri a szakmódszertan hazai és nemzetközi eredményeit, szakirodalmát, aktuális kérdéseit. Ismeri az adott szakterület társadalomban betöltött szerepét, a szaktárgy tanításának céljait, feladatait a tanulók személyiségfejlődésének és gondolkodásfejlesztésének segítésében.
- Ismeri a szaktárgy tantervét, a benne megfogalmazott tanulási eredményeket és vizsgakövetelményeket, valamint a tantárgy tanulásának sajátosságait, megismerési módszereit, tananyagstruktúráját, illetve belső logikáját.
- Ismeri a szaktárgy tanítása-tanulása során felhasználható információforrásokat, az azokról való tájékozódás lehetőségeit, a tankönyveket, a papíralapú és online taneszközöket, tanulásszervezési módokat, fontosabb módszereket, tanítási és tanulási stratégiákat.
- Tisztában van az ismeretforrások jogi, technikai-szervezési szabályaival és konstruktív felhasználási megoldásaival.
- Ismeretekkel rendelkezik a mesterséges intelligenciáról, és ismeri a köznevelésben, a nevelésben-oktatásban és az adminisztratív feladatok elvégzésében történő alkalmazási lehetőségeit.

1.1.2. Képességek

- A szakképzett tanár képes a szaktudományi, továbbá az általános pedagógiai-pszichológiai és a pedagóguskompetenciák fejlesztésére irányuló képzésben tanult módszerek, eljárások szaktárgyi alkalmazására, a különböző tudásterületek közötti összefüggések, kapcsolódások, átfedések és egymásra hatások felismerésére, a szaktárgyi integráció megvalósítására.
- Képes a szaktárgyának megfelelő tudományterületeken a fogalmak, elméletek és tények közötti összefüggések megteremtésére, közvetítésére.
- Képes szaktudományi, szakmódszertani, szaktárgyi, tanuláselméleti és tantervi tudásának hatékony integrálására.
- Képes átlátni a tudáshoz és az információkhoz való hozzáférés hagyományos és digitális lehetőségeit az alkotó információhasználatra.
- Képes a tanulók előzetes tudására építeni, az esetleges megértési nehézségeket leküzdeni.

- Képes a különböző nevelési és oktatási céloknak megfelelő stratégiák, a motivációt, differenciálást, tanulói aktivitást biztosító, a tanulók gondolkodási, problémamegoldási és együttműködési képességének fejlesztését segítő módszerek, szervezési formák kiválasztására és megvalósítására; a hagyományos és az információs és kommunikációs technikákra épülő eszközök, digitális tananyagok hatékony és szakszerű alkalmazására.
- Képes a szaktárgyak tanítása során fejlesztett kompetenciák szintetizálására.
- Felismeri a más szaktárgyakhoz, a Nemzeti alaptanterv műveltségterületeihez való kapcsolódás lehetőségeit, és nevelő-oktató munkája során képes felhasználni és azokat elkötelezetten átadni a tanulóknak.

1.1.3. Attitűd (viszonyulás)

- A szakképzett tanár elkötelezett a tanulók tudásának, tanulási képességeinek és szociális készségeinek folyamatos fejlesztése iránt.
- Reálisan ítéli meg szaktárgya oktatásban és nevelésben elfoglalt helyét, kiaknázza a benne rejlő nevelési lehetőségeket.
- Együttműködésre törekszik a szaktárgy, valamint más szaktárgyak tanáraival, a Nemzeti alaptanterv műveltségterületeinek pedagógusaival.
- Tudatosan él a transzferhatás kihasználásának lehetőségeivel.
- Nyitott a megismerés, illetve a tapasztalatszerzés iránt, törekszik a tanulók megismerési és alkotási vágyának, önművelési igényének a felébresztésére és fenntartására.

1.2. *Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók területén*

1.2.1. Tudás

- A szakképzett tanár ismeri a pedagógiai tevékenységet meghatározó dokumentumokat, a Nemzeti alaptantervet és a kerettanterveket, azok szaktárgyi tartalmait, átlátja ezek szerepét és jelentőségét az oktatás tartalmi szabályozásában.
- Tisztában van a tervezéshez szükséges hiteles és megbízható információforrások körével és azokkal a kritikai szempontokkal, amelyek ezek kiválasztásához és értékeléséhez szükségesek.
- Ismeri a szaktárgy tanításának jogszabályi hátterét, tantervi és vizsgakövetelményeit. Ismeri a tananyag-kiválasztás és -rendszerezés folyamatát meghatározó szaktudományos, tanulásméleti, módszertani és lélektani kritériumokat.
- Ismeri és érti a nevelés-oktatás és az értékközvetítés összefüggéseit.
- Tisztában van a köznevelésnek és a szakképzésnek a társadalom fejlődésében betöltött szerepével, a nemzet közösségének kohéziójára gyakorolt hatásával.

1.2.2. Képességek

- A szakképzett tanár képes a Nemzeti alaptanterv és a kerettantervek tartalmát árnyaltan és szakszerűen értelmezni, az ezekben megfogalmazott elveket a saját gyakorlatában alkotó módon felhasználni.
- A tervezés során képes a rendszerszemléletű megközelítésre, szakszerűen számba tudja venni a tervezőmunkáját meghatározó makro-, mezo- és mikroszintű tényezőket.

- Pedagógiai munkáját képes úgy megtervezni, hogy szem előtt tartja az iskola pedagógiai programjában megfogalmazott alapelveket és helyzetértékelést, el tudja végezni a rendelkezésére álló infrastruktúra és a tantervi célkitűzések összehangolását.
- Képes pontosan meghatározni a tanítandó tartalmak jelentőségét, több oldalról meg tudja közelíteni az ezekből felépíthető rendszereket, megfelelő szakmai érvekre támaszkodva ki tudja választani a tanulás-tanítás megfelelő stratégiáit, módszereit és eljárásait.
- Képes a tananyag súlypontjait, más tantárgyakkal való összekapcsolódásának lehetőségeit a tantervi előírásokkal összhangban az adott tanulócsoport életkori, képességbeli, érdeklődésbeli sajátosságaihoz igazítani.
- Képes a szaktárgya tanítása során felhasználható nyomtatott és digitális taneszközöket, az iskolán belüli és kívüli tanulási forrásokat kritikusan értékelni, valamint az aktuális pedagógiai céloknak megfelelően használni, különös tekintettel az információs és kommunikációs technológiákra.
- Képes módszertani felkészültségére támaszkodva a tanítás-tanulás folyamatában meghatározott célokhoz, a tanulócsoportok sajátosságaihoz és az intézmény által biztosított lehetőségekhez alkalmazkodva kreatívan, alternatív lehetőségeket kínálva szakmailag megbízható és felelősségteljes döntést hozni.
- Képes a szaktárgy tanórai és tanórán kívüli tanulásának tervezésére a tanári képesítésének megfelelő korosztály, valamint a felnőttoktatás keretében is.

1.2.3. Attitűd (viszonyulás)

- Tervezőmunkája során a legkorszerűbb elméleti és gyakorlati tudásra épít, és a kimeneti célokhoz alkalmazkodva határozza meg a tanítási-tanulási folyamatot, az alkalmazható módszereket, az optimális munkaformákat és a felhasználható segédeszközöket.
- A szakképzett tanár rendelkezik olyan fokú flexibilitással, amely lehetővé teszi a tervdokumentumoktól való esetenkénti eltérést, amennyiben az észszerű pedagógiai megfontolások és a tanulócsoportok érdekei úgy kívánják.
- A tervezés során együttműködik kollégáival és a tanulókkal, alkotó módon építi be tervezőmunkájába az adott tanulócsoportban szerzett tapasztalatait, szem előtt tartva a méltányosság elvét.
- Saját munkáját reflektíven, fejlett kritikai érzéssel szemléli; ébren tartja magában a módszertani megújulás igényét, szakmai eszköztára folyamatos bővítésének szándékát.

1.3. A tanulás támogatása területén

1.3.1. Tudás

- A szakképzett tanár ismeri az általános pedagóguskompetencia-fejlesztés keretében tanult pedagógiai és pszichológiai elméletek, módszerek, eljárások szaktárgyi alkalmazásának speciális szempontjait, lehetőségeit.
- Ismeri a szaktantárgy tanítása-tanulása során kialakítandó speciális kompetenciák fejlesztésének módszereit is.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a különböző motivációelméletekről, azok iskolapedagógiai alkalmazhatóságáról, továbbá a tanulási motiváció felismerésének és fejlesztésének módszereiről.
- Ismeri a legalapvetőbb tanulási-tanítási stratégiákat, ismeri a tanulási környezetek jellemzőit.

- Rendelkezik a tanulási környezet fizikai, emocionális, társas, tanulási sajátosságainak, feltételeinek megteremtéséhez szükséges ismeretekkel.
- Tisztában van a különböző tanulási környezetek tanulási eredményességet potenciálisan befolyásoló hatásaival.
- Tudja, hogy a megfelelő tanulási légkör megteremtéséhez figyelembe kell venni a tanulók sajátosságait, ötleteit, kezdeményezéseit.
- Ismeri a szaktantárgy tanításának-tanulásának tanórai, tanórán kívüli és iskolán kívüli lehetőségeit, színtereit.
- Tájékozott a differenciált, az adaptív tanulásszervezés, a nevelési-oktatási stratégiák, módszerek kiválasztásának és alkalmazásának kérdéseiben.
- Ismeri az egész életen át tartó tanulásra való felkészítés jelentőségét.

1.3.2. Képességek

- A szakképzett tanár képes a tanulási-tanítási céloknak megfelelő oktatási stratégiákhoz a motivációt, a differenciálást, a tanulói aktivitást biztosító, a tanulók gondolkodási, problémamegoldási és együttműködési képességének fejlesztését segítő módszerek, szervezési formák adekvát alkalmazására.
- Képes a nyugodt, biztonságos és az eredményes tanulást segítő tanulási környezet megszervezésére.
- Képes az érdeklődés, a figyelem folyamatos fenntartására, a megértés élményének biztosítására, a tanulási nehézségek felismerésére a tanított korosztályi csoportban és a felnőttoktatás keretében is.
- Képes a szaktárgy speciális összefüggéseivel, fogalmaival kapcsolatos megértési nehézségek felismerésére és kezelésére.
- Képes a hagyományos és az információ- és kommunikációtechnológiára épülő eszközök, digitális tananyagok hatékony, szakszerű alkalmazására.
- Képes az egész életen át tartó tanulás képességrendszerének megalapozására, technikáinak gyakoroltatására.

1.3.3. Attitűd (viszonyulás)

- A szakképzett tanár alapvető fontosságúnak tartja a tanulás kompetenciáinak fejlesztését, valamint alakuljon ki benne az ismeretátadás felelősségének tudata.
- Nagy hangsúlyt fektet a tanulás és tanítás folyamatainak tudatosítására, a hatékony tanuláshoz szükséges tudás és képességek megszerzésére, különös tekintettel az egész életen át tartó tanulásra.
- Fontosnak tartja a tanulókkal való együttműködés, társas megértés megvalósítását a tanulási folyamat hatékonyságának érdekében, továbbá figyelembe veszi a tanulók sajátos igényeit, ötleteit, kezdeményezéseit az optimális tanulási környezet, tanulási légkör szempontjából.
- Törekszik az életkori, egyéni és groupsajátosságoknak megfelelő, aktivitást, interaktivitást, differenciálást elősegítő tanulási-tanítási stratégiák, módszerek alkalmazására.
- Irányítja a tanulók tanórai, tanórán kívüli és iskolán kívüli tevékenységének összehangolását, az egész életen át tartó tanulóssal kapcsolatos pozitív attitűdök (viszonyulások) kialakítását.

1.4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási

nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség területén

1.4.1 Tudás

- A szakképzett tanár széles bázisra épülő interdiszciplináris tudással rendelkezik a tanulói személyiség sajátosságairól és fejlődéséről, személyiségalkító munkája értékrendjének alapjait az alaptörvény szellemében határozza meg.
- Nevelési gyakorlatát jól megalapozó ismeretekkel rendelkezik a szocializáció minden színteréről és a perszonalizáció folyamatát meghatározó tényezőkről.
- Széles körű ismeretekre támaszkodik a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. tv. 4. § 13. pontja szerinti kiemelt figyelmet igénylő tanulók nevelése és fejlesztése során.
- Megbízható ismeretei vannak a tanulók megismerésének pedagógiai és pszichológiai módszereire vonatkozóan.
- Tisztában van az integráció és inklúzió fogalmával, fajtáival, valamint az integrált és inkluzív nevelés iskolán belüli megvalósíthatóságának lehetőségeivel.
- Ismeri a szaktárgya tanítása-tanulása során fejlesztendő speciális kompetenciákat, ezek feltérképezésének és kibontakoztatásának módszereit.
- Tisztában van szaktárgya és az ahhoz kapcsolódó műveltségterület személyiségformáló hatásaival.
- Ismeri az online környezet sajátosságait, átlátja a virtuális világ személyiségfejlődésre gyakorolt hatásait.
- Alapos tájékozottsággal rendelkezik az online környezetben rejlő veszélyekről.

1.4.2 Képességek

- A szakképzett tanár képes árnyalt és minden részletre kiterjedő képet kialakítani a tanulók értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi fejlettségi szintjéről.
- Képes olyan tanulási környezet kialakítására, amelyben a tanulók értékesnek és kompetensnek érezhetik magukat, és amelyben megtanulják tisztelni az eltérő kulturális közegekből érkező társaikat.
- A tanulókat egymás elfogadására, kölcsönös támogatására és előítélet-mentes együttműködésre neveli.
- A szakképzett tanár képes a különböző adottságokkal, képességekkel és tudással rendelkező tanulók és tanulócsoportok differenciált fejlesztésére, valamint a tanítási és fejlesztési módszerek szakszerű megválasztására, alkalmazására, a pályaorientáció segítésére.
- Tudatosan teremt olyan pedagógiai helyzeteket, amelyek a leghatékonyabban támogatják a tanulók értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi fejlődését.
- Képes az elért eredmények tükrében saját szakmai álláspontját és a tanulókról alkotott képét revideálni és ennek megfelelően az új fejlesztési stratégiáit meghatározni.

1.4.3. Attitűd (viszonyulás)

- Nyitott a kiemelt figyelmet igénylő tanulók speciális szükségleteire, elfogadó attitűddel viszonyul a tanulói közösségben megjelenő heterogenitáshoz.
- Ösztönzi a tanulók közti konstruktív véleménycserét, kiaknázza az együttnevelésből fakadó lehetőségeket, fejleszti a tanulók empátiás képességét és toleranciáját.

1.5. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység területén

1.5.1. Tudás

- A szakképzett tanár megalapozott neveléstudományi, pszichológiai és szociológiai tudással rendelkezik a szocializációról és a perszonalizációról, az egyéni bánásmódot igénylő és a hátrányos helyzetű tanulókról, valamint a társadalmi és csoportközi folyamatokról.
- Ismeri a magyar nemzeti és az európai kultúra alapjait.
- A szakképzett tanár tudományos kutatásokkal igazolt tudással rendelkezik a különböző tanulási környezetben megvalósuló szocializációs folyamatokról és ezek hatékony kezelésének lehetőségeiről, a csoport, a csoportfejlődés és a közösségek formálódásának pszichológiai, szociológiai és kulturális sajátosságairól, az esélyteremtési lehetőségekről.
- Ismeri a csoportok és a tanulók társas helyzetére vonatkozó, fontosabb feltáró módszereket, valamint a kutatási eredményekkel bizonyítottan eredményes fejlesztéseket elősegítő pedagógiai módszereket.

1.5.2. Képességek

- A szakképzett tanár képes értelmezni azokat a társadalmi-kulturális jelenségeket, amelyek befolyásolják a tanulók esélyeit, iskolai, illetve iskolán kívüli életét, s a pedagógiai munkájában képes építeni ezekre.
- Képes az iskolai és osztálytermi, továbbá a különböző tanulási környezetben megvalósuló toleráns, esélyteremtő légkör megteremtésére.
- A szakképzett tanár képes a rá bízott tanulókból közösséget formálni, a csoportok, közösségek számára olyan pedagógiai helyzeteket teremteni, amelyek biztosítják a közösségek fejlődését és egészséges működését.
- Mind a szaktárgyi oktatás keretében, mind a szabadidős tevékenységek során képes alkalmazni az együttműködést segítő, motiváló módszereket.
- Képes a konfliktusok és a bántalmazás megelőzésére és adott esetben hatékony kezelésére.
- Aktívan közreműködik a csoporttagok közösség iránti elkötelezettségének, felelős, aktív szerepvállalásának kialakításában.
- Képes a tanulókat helyi, regionális, nemzeti és egyetemes emberi értékek elfogadására nevelni.

1.5.3. Attitűd (viszonyulás)

- A szakképzett tanár felelősségteljesen viszonyul a tanulók személyiségfejlesztéséhez, törekszik mindenkinben meglátni és felmutatni az értékeket, valamint pozitív érzelmekkel (szeretettel) viszonyulni minden tanítványához. Érzékeny a tanulók egyéni problémáira.
- A szakképzett tanár elkötelezett a nemzeti és egyetemes értékek iránt, szociális érzékenység, segítőkészség jellemzi.
- Törekszik úgy nevelni, hogy tanítványai mások véleményét és értékeit tiszteljék.
- Nyitott a különböző tanulási környezetekben megvalósuló szocializációs, támogató folyamatok lehetőségeinek megismerésére, elfogadja és érti azok működését.
- Célul tűzi ki az ismereteken alapuló, mérlegelő gondolkodás képességének kialakítását a tanulóknál.

- Fontosnak tartja az etnikumok és nemzetiségek iránti tolerancia kialakítását.
- Kész figyelembe venni az adott tanulócsoport sajátosságait, szociális felkészültségét.
- Törekszik a tanulók fiatalos nézetrendszeréről minél több ismeretet szerezni.
- Igyekszik elsajátíttatni tanulóival jogaikat és kötelességeiket.

1.6. Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése területén

1.6.1. Tudás

- A szakképzett tanár rendelkezik azzal a pedagógiai, hermeneutikai és ismeretelméleti tudással, amely segíti őt a pedagógiai folyamatok többrétegű, komplex értelmezésében.
- Alaposan ismeri azokat a diagnosztikai, mérésmethodikai szabályokat, amelyek garantálják az értékelő tevékenység megbízhatóságát és objektivitását.
- Ismeri azokat a külföldi és hazai módszereket, amelyeket a szaktárgya tanítása során fejlesztett kompetenciák mérésére alakítottak ki.
- Megfelelő ismeretekkel rendelkezik az infokommunikációs technikával támogatott értékelés módszereiről.
- Tisztában van azokkal a tényezőkkel, amelyek veszélyeztetik az értékelés objektivitását; tudja, milyen jelenségek járulhatnak hozzá ahhoz, hogy a pedagógus irreális képet alakítson ki munkája eredményességéről.
- Ismeri a fejlesztő értékelés nemzetközi trendjeit és gyakorlatát.
- Naprakész ismeretei vannak a differenciált értékelés elméleti alapjairól és alkalmazásának lehetőségeiről.

1.6.2. Képességek

- Képes a korrekt adatfelhasználás elveit szem előtt tartva kezelni és elemezni a tanulói tudás értékelésekor kapott eredményeket.
- Képes tudatosan és tervszerűen kialakítani a tanulók reális önértékelését és fejleszteni a tanulók önismeretét a megfelelően kiválasztott ellenőrzési módszerek által.
- Képes a közösség kohézióját és a tanulók szociális kompetenciáit fejleszteni a társak általi értékelés gyakorlatának kialakításával.
- Az értékelés során képes figyelembe venni a differenciálás és az individualizálás szempontjait a heterogén összetételű tanulócsoportokban. Képes szem előtt tartani a tanulók érzelmi fejlesztését is az értékelés folyamatában, meg tudja győzni a tanulókat az együttérzés és a szolidaritás jelentőségéről.
- Képes az országos, illetve a helyi mérési eredmények szakszerű értelmezésére, le tudja vonni ezekből a megfelelő következtetéseket, képes munkáját a kapott eredmények tükrében felülvizsgálni és az esetleges hibákat javítani.

1.6.3. Attitűd (viszonyulás)

- Törekszik az objektív értékelés követelményének betartására, és tiszteletben tartja az értékelés etikai normáit.
- Elkötelezett a tanulást támogató értékelés mellett, törekszik olyan értékelési rendszer kialakítására, amelyben érvényesülhetnek a méltányosság szempontjai is.

1.7. Környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja területén

1.7.1. Tudás

- A szakképzett tanár tájékozott az ENSZ által megfogalmazott fenntartható fejlődési célok és alapelvek tekintetében.
- Ismeri az országos és intézményi szintű pedagógiai dokumentumok fenntarthatóságra nevelésre vonatkozó elvárásait.
- Szakterületének megfelelő tudása van a környezeti nevelésről és a fenntarthatóság fogalmáról, alapelveiről.
- Ismeri a fenntarthatóság értékeit, az alapvető ok-okozati összefüggéseket.
- Tudja, hogy a Nemzeti alaptanterv egyik kiemelt fejlesztési területe maga a fenntarthatóság. Ismeri az alaptanterv elvárását, mely szerint a felnövekvő nemzedéknek meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességeikre tekintettel használja.
- Ismeretekkel rendelkezik az erőforrások megújulási képességéről, a tudatos, takarékos és felelősségteljes használati módokról, azok életkori sajátosságokhoz és a tanulók előzetes tudásához igazodó iskolai és iskolán kívüli pedagógiai feldolgozásáról.
- Ismer az aktív és felelősségteljes pedagógusszerep betöltése szempontjából is lényeges, az iskolai nevelés és az intézmények számára mintaadó környezeti nevelési, fenntarthatósági programokat, jó gyakorlatokat.

1.7.2. Képességek

- A szakképzett tanár képes a fenntarthatósági és környezeti nevelési célokat szolgáló, motivációt, differenciálást, tanulói aktivitást biztosító, a tanulók környezettudatosságát, problémamegoldási és együttműködési képességét fejlesztő, szaktárgyi és tantárgyközi tartalmakhoz kötött tanulási folyamatok szervezésére, irányítására és értékelésére.
- Képes a fenntarthatóságra nevelés gyakorlatában a megfelelő nevelési módszerek kiválasztására, adaptív alkalmazására és hatékony nevelési gyakorlatok folytatására.
- Pedagógiai munkájában képes arra, hogy hitelesen jelenítse meg a fenntarthatóság értékeit. Képes megértetni az ok-okozati összefüggéseket és rávilágítani a globális kihívások és helyi cselekvések közötti kapcsolatokra és megoldási lehetőségekre.
- Képes a tanulók életkori szintjén a fenntartható és nem fenntartható rendszerek, cselekvések és attitűdök (viszonyulások) bemutatására, megértetésére.

1.7.3. Attitűd (viszonyulás)

- A szakképzett tanár szakterületének megfelelő szintetizált tudása birtokában törekszik beépíteni a környezeti nevelés és a fenntarthatóságra nevelés értékeit, célkitűzéseit és alapelveit mindennapi pedagógiai tevékenységébe.
- Arra törekszik, hogy kialakítsa a tanulóknál az aktív cselekvés igényét és a felelős magatartást a fenntarthatóság érdekében, és ezért együttműködik közvetlen környezetével.
- Fontosnak tartja az alapvető környezettudatos magatartási normák betartását és betartatását.
- Bátorítja a környezettel kapcsolatos pozitív attitűdök (viszonyulások) kinyilvánítását.
- Rávilágít a személyes felelősségvállalás fontosságára, és személyes példaadással is törekszik megerősíteni a tanulókat abban, hogy saját viselkedésükkel és cselekedeteikkel járuljanak hozzá egy fenntartható jövő kialakításához.

1.8. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás területén

1.8.1. Tudás

- A szakképzett tanár rendelkezik az oktatás-nevelést segítő kommunikáció sajátosságaival kapcsolatos tudással.
- Tájékozott a szülőkkel és a pedagógiai munkát segítő szakemberekkel, szakmai intézményekkel való együttműködés módjairól és hatásairól.
- Ismeri a digitális technológiai alapú kommunikációs csatornákat, alkalmazásokat, tisztában van ezek funkcióival és veszélyeivel.

1.8.2. Képességek

- A szakképzett tanár saját tanítási területén mind szóban, mind írásban képes érthetően, árnyaltan kifejezni magát. Képes a szakszerű, nyílt és hiteles kommunikációra a tanulókkal, szülőkkel, tanártársaival, valamint az iskolai és az iskolán kívüli munkatársaival.
- Képes kommunikálni online platformokon keresztül is. A szakképzett tanár pedagógiai helyzetekben képes a mérlegelésre, együttműködésre, kölcsönösségre, asszertivitásra, támogató kommunikációra.
- A szakképzett tanár képes a kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő, kultúraazonos együttműködésre a szülőkkel és tanulókkal.

1.8.3. Attitűd (viszonyulás)

- A szakképzett tanár fontosnak tartja a tanulókkal és szülőkkel való együttműködés, társas megértés megvalósítását az oktatási és nevelési folyamat hatékonyságának érdekében.
- Elkötelezett a tanártársaival való aktív együttműködés iránt.
- Igényli a pedagógiai munkájával kapcsolatos rendszeres visszajelzéseket, nyitott azok befogadására.
- Hivatástudattal kezeli a konfliktushelyzeteket, a problémák feltárását, illetve megoldásuk érdekében szakmai segítséget kér és elfogad.
- Betartja a pedagóguspálya jogi és etikai normáit.
- Együttműködés és felelősségvállalás jellemzi szakmájával, szakterületével, illetve azok képviselőivel kapcsolatban.
- Felelősséggel vállalja a kezdeményező szerepét a szakmai együttműködés kialakítására.
- Egyenrangú partner a szakmai kooperációban.
- Végig gondolja és képviseli az adott szakterület etikai kérdéseit.

1.9. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért területen

1.9.1. Tudás

- A szakképzett tanár ismeri a pedagógusszerep betöltéséhez és a szakmai fejlődéséhez szükséges, neveléstudományi, szociológiai, pszichológiai kutatási eredményekkel igazolt tudás forrásait.
- Ismeri a pedagógusszakma jogi és etikai szabályait, normáit.
- Ismeretekkel rendelkezik a reflektív gondolkodás szakmai fejlődésben betöltött szerepéről, a továbbképzés lehetőségeiről, a lelki egészség megőrzésének elméleti és gyakorlati módszereiről.

- Tájékozott a szakterületéhez és tanári hivatásához kötődő információs forrásokkal, szervezetekkel kapcsolatban.

1.9.2. Képességek

- A szakképzett tanár képes saját, tudományosan megalapozott pedagógiai nézeteinek megfogalmazására. Döntéseiben képes a szakmai önreflexióra és önkorrekciónak.
- A pedagógiai folyamatokat és a tanulók személyiségfejlődését képes folyamatosan értékelni, elemezni.
- Képes pedagógiai tapasztalatai és nézetei reflektív és mérlegelő értelmezésére, elemzésére, értékelésére.
- Képes meghatározni saját szakmai elhivatottságát, szerepvállalását.
- A pedagógiai munkájában felmerülő problémákhoz képes adekvát szakirodalmat keresni, felhasználni.
- Jól tájékozódik a pedagógiai és szaktárgyi szakirodalomban, képes elemezni, értelmezni e területek kutatási, fejlesztési eredményeit, tisztában van a pedagógiai kutatás, fejlesztés, valamint innováció sajátosságaival.
- Képes kutatási módszerek használatára.

1.9.3. Attitűd (viszonyulás)

- Törekszik önismeretének, saját személyiségének fejlesztésére, testi-lelki egészségének megőrzésére.
- Figyelemmel kíséri saját tevékenységének másokra gyakorolt hatását, reflektív módon törekszik tevékenységének javítására, szakmai felkészültségének folyamatos fejlesztésére.
- Kész a folyamatos szaktudományi, szakmódszertani és neveléstudományi megújulásra. Kész részt vállalni a szaktárggyal kapcsolatos fejlesztési, innovációs tevékenységben.
- A szakképzett tanár jelentős mértékű önállósággal rendelkezik szakmája átfogó és speciális kérdéseinek felvetésében, átgondolásában, tudományos források alapján megfelelő válaszok kidolgozásában, szakmai nézetek képviselésében, indoklásában.
- A szakmáját és a szaktárgyainak megfelelő tudományterületeket megalapozó nézeteket felelősséggel vállalja.